

CZESŁAW GRUSZKA

ur. 1923; Leszkowice

Miejsce i czas wydarzeń	Leszkowice, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Aresztowanie, bicie, wyrok

Przeżyłem aresztowanie i bicie

A potem doszło do tego, że partyzanci, co mnie znali i byli też z Brzeźnicy tacy, co znali mnie z nazwiska, przekazali, czyli zdradzili mnie. No i tak to wyszło, że mnie wzięli na komisariat. Dlatego, że się nie chciałem przyznać, bo to było przykazane, to parę godzin mnie bito. Bo jak bym się przyznał, no to bym nie przeżył w ogóle. A tak, że przeżyłem bicie, to nie pasowało im to. A różne metody były mordowania. No, wtedy, w tamtych latach, jak to się mówi, w [moim] wieku, to opuchlizna zesła, tam żona mnie nacierała. Przecież nikomu nie można było się poskarżyć, opowiedzieć. Albo do lekarza się zgłaszać. To były takie sytuacje. W tym czasie już na nas, na [moją] rodzinę był wyrok. Żeby nas wyprowadzić z domu, całą rodzinę wybić, a budynki spalić. Taki wyrok był dla nas. I to było powiązane z tym wszystkim. No i ci Ruskie, trzech takich było: Mikołaj, Wasil i, niby to, Janek nazywali to jakoś w ten sposób. To temu Wasilowi udało się uciec, jednego zabili, a tego drugiego postrzelili, też partyzanci. Ale że później akcje były takie i ten sztab, który wydał wyrok na nas rozbili partyzanci. No i wtedy dla nas zostało już uwolnienie.

To mnie by było trudno uwierzyć komuś rozumem, że to pokolenie nie zdaje sobie sprawy z tego, jakie męki ludzie przechodzili. A te spotkania z Niemcami [młodsze] pokolenia - im przecież tego nie przekazywano! Generał się nie przyznał. Wszystko było zatajone. Przecież, jeżeli [budowano] obiekty jakieś, schrony, czy magazyny, to tych ludzi, którzy budowali to wszystko, starali się zniszczyć. To tylko wiadomości takie przeciekały w ten sposób, że komu udało się przeżyć, że uciekł w jakiś sposób, udało mu się i powiedział, co tam było robione i gdzie.

Data i miejsce nagrania	2017-01-19, Krępiec
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Agnieszka Piasecka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"